

УДК 621.928.37

РОЗРАХУНОК ВТРАТ ТИСКУ АПАРАТА ІЗ ЗУСТРІЧНИМИ ЗАКРУЧЕНИМИ ПОТОКАМИ ПІСЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Савченко-Перерва М.Ю., аспірант, *

Якуба О.Р., д.т.н.

Сумський національний аграрний університет

Тел.(0542) 62-78-30

Анотація – дану роботу присвячено розробці рівнянь втрат тиску апарату із зустрічними закрученими потоками після вдосконалення для харчової промисловості.

Ключові слова: гіdraulічний опір, апарат із зустрічними закрученими потоками, метод розрахунку, швидкість, параметри.

Постановка проблеми. Метод теоретичного розрахунку опору був вперше розроблений німецьким дослідником В. Бартом у середині ХХ сторіччя, але довго не використовувався у розрахунковій практиці, оскільки на той час не були розроблені методи розрахунку полів швидкості, значення яких потрібно використовувати в методиці В. Барта. На підставі цього, для нової корисної моделі нами були спрощені рівняння втрат тиску для апарату із зустрічними закрученими потоками, удосконалено науково-методичний підхід розрахунку гіdraulічного опору пиловловлювача вторинного та первинного каналів.

Аналіз останніх досліджень. У даній роботі зроблено аналіз одержаних раніше розрахункових рівнянь та зроблені потуги їх спрощення. Удосконалено науково-методичний підхід розрахунку гіdraulічного опору пиловловлювача вторинного та первинного каналів.

Постановка завдання. Задачею розрахунків втрат тиску апаратів із зустрічними закрученими потоками є підвищення об'єктивності отриманих результатів іншими авторами, спрощення самих залежностей, які іноді дуже об'ємні і не дають об'єктивних показників, та розрахунок втрат тиску новоствореного пиловловлювача.

Основна частина. При розробці математичних моделей, в першу чергу, необхідно розглянути фізичну модель руху газів у сепараційному просторі пиловловлювача. Запилений газ потрапляє до

© Савченко-Перерва М.Ю., аспірант, Якуба О.Р., д.т.н.

* Науковий керівник – д.т.н., професор Якуба О.Р.

корпусу АВЗП двома патрубками, а, отже, існує два вхідних потока – первинний потік - L_1 , та вторинний - L_2 . Сумісний потік, що утворюється, має більш рівномірний розподіл швидкостей та тисків за висотою пиловловлювача та дозволяє більш ефективно вловлювати частинки пилу. Концепція В.Барта полягає в окремих визначеннях опорів центробіжного пиловловлення: на вході (від завихровувача до центрального вихору), та на виході (в центральному вихорі та у вихлопній трубі)[1].

Технічні витрати потоків необхідно знати в кожній частині апарату (привісьова зона, або периферійна), а також у залежності від розташування перетину (z) в сепараційній зоні ($H > z > 0$)[2].

За допомогою методики розрахунку В. Барта із застосуванням методів розрахунку полів швидкості інших авторів [3,4] розрахуємо гіdraulічний опір експериментального вихрового пиловловлювача АВЗП діаметром 100мм з наступними параметрами (рис.1):

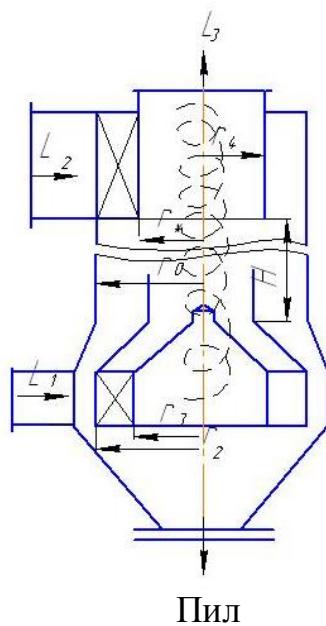

Рис.1. Пиловловлювач із зустрічними закрученими потоками.

$$L_1 = 27 \text{ м}^3/\text{год} = 0,75 * 10^{-2} \text{ м}^3/\text{с}; L_2 = 54 \text{ м}^3/\text{год} = 0,015 \text{ м}^3/\text{с}; L_3 = 0,0225 \text{ м}^3/\text{с};$$

$$r_0 = 50 \text{ мм}; r_2 = 60 \text{ мм}; r_1 = 25 \text{ мм}; r_3 = 40 \text{ мм}; r_* = 25 \div 30 \text{ мм}; r_4 = r_i = 30 \text{ мм};$$

$$a_1 = 25 \text{ мм}; b_1 = 20 \text{ мм}; a_2 = 50 \text{ мм}; b_2 = 20 \text{ мм}, H = 230 \text{ мм}, V_{bx1} = V_{bx2} = 15 \text{ м/с}.$$

а) вхідний опір, включаючи периферійний вихор (потік):

$$\Delta P_{bx} = \frac{\rho}{2} \left(\frac{U_a^2 * r_a}{r_i} - \frac{U_i^2 * r_i}{r_a} + U_i^2 \right), \quad (1)$$

де U_a - лінійна швидкість на стінці АЗЗП; r_a - радіус апарату;

ρ - густина повітря; U_i - лінійна швидкість на межі розділення потоків;

$r_i = r_h$ - радіус межі розділення потоків;

б) опір виходу із апарату (від центрального вихору до вихідної труби):

$$\Delta P = \frac{\rho}{2} V_i^2 \left[K \left(\frac{U_i}{V_i} \right)^{\frac{4}{3}} + \left(\frac{U_i}{V_i} \right)^2 \right], \quad (2)$$

де V_i - вісьова швидкість у внутрішньому вихорі; K - коефіцієнт ($K=4,4$ – циліндричний апарат з тангенціальним входом; $K=3,4$ – уліточний вхід).

Розрахунок опору вторинного каналу.

При подачі запиленого газу тільки з вторинним потоком, частина потоку створює периферійний потік $r_a > r > r_i$; друга частина утворює внутрішній вихор $r_i > r > 0$. Коефіцієнт роздвоєності потоку звичайно складає: $k_2 = 0,2 - 0,5$. Приймаємо середнє значення $k_4 = \frac{0,5 + 0,2}{2} = 0,35$.

1. Розрахуємо витрати периферійного та внутрішнього потоків:

$$L^1 = L_3 * K_4 = 0,0225 * 0,35 = 0,0079 \text{ m}^3 / \text{s}; \quad (3)$$

$$L^2 = L_3 (1 - K_4) = (1 - 0,35) * 0,0225 = 0,015 \text{ m}^3 / \text{s}, \quad (4)$$

де L^1 - внутрішній вихор;

L^2 - периферійний вихор.

2. Кутова швидкість у вихідній трубі:

$$M_{ex2} = \frac{2}{3} \rho V_{bx} L_2 \frac{r_{38}^3 - r_{bh}^3}{r_{38}^2 - r_{bh}^2} = \frac{2}{3} * 1,21 * 15 * 0,015 \frac{0,05^3 - 0,03^3}{0,05^2 - 0,03^2} = 0,011 Hm; \quad (5)$$

$$C_0 = \frac{2M_{ex2}}{\rho L_3 r_e^2} = \frac{2 * 0,011}{1,21 * 0,0225 * 0,03^2} = 897,86 \frac{1}{\text{c}}. = \quad (6)$$

3. Тангенційна швидкість на межі розділення потоків :

$$U_i(z) = \varpi(z) * Z_i; \quad \varpi(z) = C_0 * \frac{Z + H * \frac{L_1}{L_2}}{H(1 + \frac{L_1}{L_2})}; \quad (7)$$

$$\varpi(z=H) = 897,86 * \frac{0,23 + 0,23 * \frac{0,0075}{0,015}}{0,23 * (1 + \frac{0,0075}{0,015})} = 879,9 \% ; \quad (8)$$

$$U_i(H) = \varpi(H) * r_i = 879,9 * 0,03 = 26,4 m/c ; \quad (9)$$

$$\varpi(z=0) = \frac{\frac{L^1}{L^2}}{1 + \frac{L^1}{L^2}} = 897,86 * \frac{0,53}{1,53} = 311 \% ; \quad (10)$$

$$U_i(0) = 311 * 0,03 = 9,3 m/c.$$

Середня швидкість на межі розділення потоків:

$$U_{icp} = \frac{U_i(H) + U_i(0)}{2} = \frac{26,4 + 9,3}{2} = 18 m/c. \quad (11)$$

4. Осьова швидкість у внутрішньому шарі:

$$V_i = \frac{4L_3}{\pi D_4^2} = \frac{4 * 0,0225}{3,14 * 0,06^2} = 7,96 m/c. \quad (12)$$

Відношення швидкостей:

$$\frac{U_{icp}}{V_i} = \frac{18}{7,96} = 2,27. \quad (13)$$

5. Тангенціальні швидкості на поверхні апарату
 $r = r_a = r_0 = 0,05 m$:

$$U_a(Z=0) = \varpi_1 * \frac{r_i^2}{r_a}; \quad U_a(H) = \frac{Z_i^2}{Z_a} * \varpi_1(Z=H); \quad (14)$$

$$U_a(0) = \varpi_1(Z=0) * \frac{r_i^2}{r_0} = 311 * \frac{0,03^2}{0,05} = 5,6 m/c; \quad (15)$$

$$U_a(H) = \varpi_1(Z=H) * \frac{r_i^2}{r_a} = 879,9 * \frac{0,03^2}{0,05} = 15,8 m/c; \quad (16)$$

$$U_{acp} = \frac{15,8 + 5,6}{2} = 10,7 m/c.$$

Осьова швидкість:

$$V_a = \frac{4L_3}{\pi D_0^2} = \frac{4 * 0,0225}{3,14 * 0,1^2} = 2,8 m/c. \quad (17)$$

6. Витрати тиску на вході в АЗЗП:

$$\Delta P_{\text{вх}_2} = \frac{1,21}{2} \left[\frac{10,7^2 * 0,05}{0,03} - \frac{18^2 * 0,03}{0,05} + 18^2 \right] = 193,85 \text{ Pa}. \quad (18)$$

7. Втрати тиску на виході із АЗЗП:

$$\Delta P_{\text{вих}_2} = \frac{1,21}{2} * 7,96^2 \left[4,4 \left(\frac{18}{7,96} \right)^{\frac{4}{3}} + \left(\frac{18}{7,96} \right)^2 \right] = 696,6 \text{ Pa}. \quad (19)$$

8. Загальні втрати тиску у вторинному каналі:

$$\Delta P_2 = \Delta P_{\text{вх}_2} + \Delta P_{\text{вих}_2} = 193,85 + 696,6 = 890,45 \text{ Pa}. \quad (20)$$

9. Коефіцієнт гідравлічного опору вторинного каналу руху:

$$\xi_2 = \frac{2\Delta P_2}{\rho(V_a)^2} = \frac{2 * 890,45}{1,21 * 2,8^2} = 188. \quad (21)$$

Розрахунок опору первинного каналу.

1. Визначення витрат внутрішнього і зовнішнього вихорів. Коефіцієнт роздвоєності потоку звичайно складає: $K_2 = 0,2 - 0,5$. Приймаємо $K_a = 0,35$ - коефіцієнт роздвоєності потоку:

$$L^1 = L_3 * K_4 = 0,0079 \text{ m}^3 / \text{s}; \quad L^2 = L_3(1 - K_4) = 0,015 \text{ m}^3 / \text{s}.$$

2. Визначення кутової швидкості у довільному перерізі:

$$M_{\text{вх}1} = \frac{2}{3} \rho V_{\text{вх}} L_1 \frac{r_{3B}^3 - r_{BH}^3}{r_{3B}^2 - r_{BH}^2} = \frac{2}{3} * 1,21 * 15 * 0,0075 \frac{0,06^3 - 0,025^3}{0,06^2 - 0,025^2} = 0,006 \text{ Hm}; \quad (22)$$

$$C_0 = \frac{2M_{\text{вх}1}}{\rho L_3 r_e^2} = \frac{2 * 0,006}{1,21 * 0,0225 * 0,03^2} = 489,7 \frac{1}{c}. = \quad (23)$$

3. Тангенціальна швидкість на лінії розділення потоків (U_i); $r = r_i = r_4$;

$$\omega_i(Z = H) = C_0 * \frac{(Z + H) \frac{L^1}{L^2}}{H(1 + \frac{L^1}{L^2})} = 489,7 * \frac{0,23 + 0,23 * \frac{0,0075}{0,015}}{0,23 * (1 + \frac{0,0075}{0,015})} = 490 \% \quad (24)$$

$$U_i(H) = \varpi(H) * r_i = 490 * 0,03 = 14,7 \text{ m/s}; \quad (25)$$

$$\varpi_1(z = 0) = \frac{L^1}{1 + \frac{L^1}{L^2}} = 489,7 * \frac{0,53}{1,53} = 169,6 \%; \quad (26)$$

$$U_i(0) = 169,6 * 0,03 = 5 \text{ м/с.} \quad (27)$$

Середня швидкість на межі розділення потоків:

$$U_{icp} = \frac{U_i(H) + U_i(0)}{2} = \frac{14,7 + 5}{2} = 9,89 \text{ м/с.} \quad (28)$$

4. Осьова швидкість у внутрішньому шарі:

$$V_i = \frac{4L_3}{\pi D_4^2} = \frac{4 * 0,0225}{3,14 * 0,06^2} = 7,96 \text{ м/с.} \quad (29)$$

Відношення швидкостей: $\frac{U_{icp}}{V_i} = \frac{9,89}{7,96} = 1,24.$

5. Тангенціальні швидкості на поверхні апарату $r = r_a = r_0 = 0,05 \text{ м}$:

$$U_a(Z) = \varpi_1 (Z - 0) * \frac{r_i^2}{r_a}; \quad U_a(H) = \frac{Z_i^2}{Z_a} * \varpi_1 (Z = H); \quad (30)$$

$$U_a(o) = \varpi_1 (Z = 0) * \frac{r_i^2}{r_0} = 19,9 * \frac{0,03^2}{0,05} = 3,56 \text{ м/с;} \quad (31)$$

$$U_a(H) = \varpi_1 (Z = H) * \frac{r_i^2}{r_a} = 560 * \frac{0,03^2}{0,05} = 10,08 \text{ м/с;} \quad (32)$$

$$U_{acp} = \frac{10,08 + 3,56}{2} = 6,82 \text{ м/с.}$$

6. Втрати тиску на вході в АЗЗП:

$$\Delta P_{Bx_1} = \frac{1,21}{2} \left[\frac{6,82^2 * 0,05}{0,03} - \frac{9,89^2 * 0,03}{0,05} + 9,89^2 \right] = 70,57 \text{ Па.} \quad (33)$$

7. Втрати тиску на виході із АЗЗП:

$$\Delta P_{vix_1} = \frac{1,21}{2} * 7,96^2 \left[4,4 * 1,24^{\frac{4}{3}} + 1,24^2 \right] = 283,63 \text{ Па.} \quad (34)$$

8. Загальні втрати тиску у первинному каналі:

$$\Delta P_1 = \Delta P_{Bx_1} + \Delta P_{vix_1} = 70,57 + 283,63 = 354,2 \text{ Па.} \quad (35)$$

9. Коефіцієнт гідравлічного опору вторинного каналу руху:

$$\xi_1 = \frac{2\Delta P_1}{\rho(V_a)^2} = \frac{2 * 354,2}{1,21 * 2,8^2} = 44,77. \quad (36)$$

Загальні витрати тиску.

1. Оптимальна кратність витрат запиленого газу:

$$k^* = \frac{1}{1 + \sqrt{\frac{\xi_1}{\xi_2}}} \quad \frac{1}{1,691} = 0,67 . \quad (37)$$

2. Дійсне співвідношення потоків:

$$\xi = \frac{L_2}{L_1} = \frac{54}{27} = 2 ; \quad (38)$$

$$\text{кратність потоків } k = \frac{L_2}{L_3} = \frac{\xi}{1+\xi} = \frac{2}{1+2} = 0,666 .$$

3. Мінімальний коефіцієнт опору:

$$\xi = \frac{\xi_1}{(1 + \sqrt{\frac{\xi_1}{\xi_2}})^2} = \frac{44,77}{1,48} = 30 . \quad (39)$$

4. Фактичний коефіцієнт опору:

$$\xi = \xi * \left(\frac{k}{k^*}\right)^2 = 30 \left(\frac{0,666}{0,67}\right)^2 = 29,7 = \quad (40)$$

5. Теоретичне значення витрат тиску:

$$\Delta P_T = \xi * \rho * \frac{V_a^2}{2} = 29,7 * 1,21 * \frac{2,8^2}{2} = 141 Pa . \quad (41)$$

Пропонується вибирати коефіцієнт перерахунку теоретичних значень опорів у дійсні за залежністю:

$$K = 3,41 - 0,57 D_0 . \quad (42)$$

Висновки. Використано метод Вальтера Барта для розрахунку опору експериментальної моделі апарату з зустрічними закрученими потоками. Розрахунки параметрів швидкості проводилися за математичними залежностями, які одержані іншими авторами. На підставі проведених досліджень запропоновано узагальнені та оптимальні розрахунки знаходження втрат тиску у апаратах із зустрічними закрученими потоками, так як це одна з головних характеристик оцінки ефективності розходу енергії АЗЗП.

Література:

1. *Barth W.* Полягає у визначенні опорів центробіжного пиловловлення: на вході (від завихровувача до центрального вихору), та на виході (в центральному вихорі та у вихлопній трубі)[Текст]/ W. Barth //Berechnung und Anslegung von Zyklonabscheidern unf Grund neuerer untersuchungen // Brennstoff-warmer-kraft. Bd. 8, N1, 1956.-s.1-10.

2. *Barth W.* Технічні витрати потоків необхідно знати в кожній частині апарату (приосьова зона або периферійна), а також у залежності від розташування перетину (z) в сепараційній зоні ($H > z > 0$)[Текст]/ W. Barth, L. Leinewerber // Beurteilung und Anslegung von Zyklonabscheidern Staub, Bd. 24, N 2, 1964. – s.41-84.

3. *Гудым Л.И.* Із застосуванням методів розрахунку полів швидкості інших авторів[Текст]/ Л.И. Гудым // Разработка, исследование и внедрение в промышленность первичной переработки текстильного сырья высокоэффективных систем очистки воздуха с выхревыми пылеуловителями: Дисс. докт. техн. наук.- М.:МТИ, 1992.-403с.

4. *Якуба, А.Р.* Із застосуванням методів розрахунку полів швидкості інших авторів[Текст]/А.Р. Якуба// Гидродинамика и эффективность пылеуловителей с закрученными потоками в процессах химической технологии красителей, пигментов и вспомогательных веществ//Дис.док.техн.наук.-Сумы 1996.-с.297-299.

**РАСЧЕТ ПОТЕРЬ ДАВЛЕНИЯ АППАРАТА СО ВСТРЕЧНЫМИ
ЗАКРУЧЕННЫМИ ПОТОКАМИ ПОСЛЕ
УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ДЛЯ ПИЩЕВОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ**

Савченко-Перерва М.Ю., Якуба А.Р

Аннотация - данная работа посвящена разработке уравнений потерь давления аппарата со встречными закрученными потоками после усовершенствования для пищевой промышленности.

**CALCULATION OF LOSSES OF PRESSURE OF VEHICLE WITH
MEETING INVOLUTE STREAMS AFTER IMPROVEMENT**

M. Savchenko-Pererva. A. Yakuba

Summary

Hired sanctified to development of equalizations of losses of pressure of vehicle with meeting involute streams after an improvement for food industry.